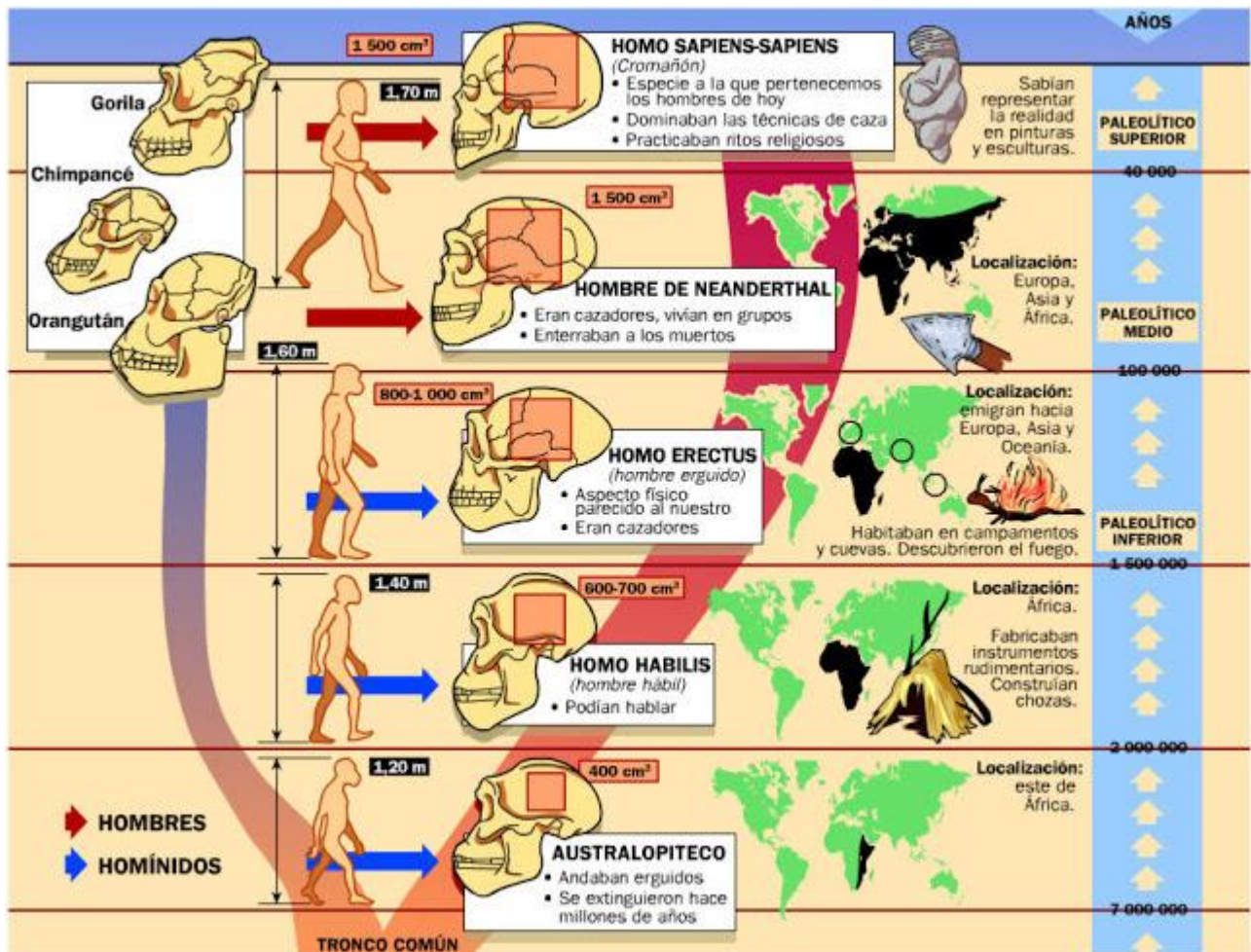

L'evolució de l'ésser humà.

De la espècie més antiga a la més moderna són:

Australopithecus, són els més nombrosos d'aquests fòssils. Si bé dins del grup existeixen moltes variants, es pot dir que es tracta d'éssers d'aspecte molt primitiu en els quals es barregen els caràcters humans i els simiescos.

Uns dels exemplars més antics d'australopitecs apareguts recentment a Etiòpia es remunten a fa 4.000.000 d'anys (afarensis), 3.000.000 (robustus), 1.600.000 (africanus) i s'accepta per als més moderns una antiguitat de 500.000 anys.

Les seves característiques més comuns són:

- Bipedisme per la forma de la pelvis.
- Capacitat craniana 600 cm³
- Hàbitat la sabana africana.
- Viu en bandes petites.
- Alimentació omnívora i possiblement carronyaire

Homo habilis, els primers fòssils apareguts, van ser al barranc **d'Olduvai** (Tanzània), on ja s'havien descobert restes d'australopitecs, presenten un caràcter més «humà» que aquestes i han rebut dels seus descobridors, els esposos Leakey, amb una antiguitat d'1.800.000 anys, capacitat craniana de 700 cm³ mandíbula i mà més semblants a les de l'*Homo sapiens* que les dels australopitecs. Segons molts especialistes, aquests fòssils ja pertanyen al gènere *Homo*, per tant, difereixen clarament dels australopitecs degut a les restes culturals trobades:

- Eines de pedra: **Choppers**, còdols treballats per una cara, per obtenir una part tallant.
- Proteccions del vent, això implica una modificació de l'habitat.
- Capacitat per articular paraules
- Cacera de forma col·lectiva

Homo erectus. Aquests fòssils humans tenen dates realment allunyades de nosaltres (un milió d'anys per als més antics, uns 500.000 per als més moderns). Aquí també es troben tipus diferents de fòssils humans que han estat agrupats amb el nom comú **d'Homo erectus**. El conjunt més nombrós és el format per les restes extretes a partir de 1923 de la cova de Zhoukoutian (prop de Pequín). Aquest tipus humà va ser anomenat **Sinanthropus pekinensis** i presenta aquestes característiques:

- Talla semblant a la mitjana actual.
- Capacitat craniana d'uns 1.000 **CM³**.
- Grans arcs superciliars.
- Mandíbula molt robusta.
- Dentició semblant a la de l'Homo sapiens, però no idèntica.

Presenten caràcters semblants al Sinanthropus uns altres fòssils apareguts, a Java (**Pithecanthropus erectus**), a Algèria (**Atlanthropus mauritanicus**).

Homo sapiens neanderthalensis, amb una antiguitat que oscil·la entre uns 100.000 anys, els més antics, i uns 30.000 els més moderns. Es tracta de restes humanes que presenten les diferències físiques següents respecte al tipus humà actual:

- Estatura més baixa d'1,55 m (actualment la mitjana és d'1,65).
- Capacitat del crani semblant a la de l'Homo sapiens (1.450 cm³ però amb certes diferències de forma (front enfonsat, absència de barra, arcs superciliars molt sortits, etc.).

Els primers fòssils d'aquest grup que van ser estudiats van aparèixer a Europa (**l'Homo sapiens neanderthalensis**), si bé més endavant es van descobrir fòssils semblants a diversos llocs d'Euràsia i d'Àfrica.

Homo sapiens sapiens. Els fòssils humans més moderns que es coneixen presenten uns caràcters físics pràcticament idèntics als de l'home actual. Aquests fòssils ja apareixen diferenciats en distants races, les més conegudes de les quals són les descobertes a Europa (raça de **Cromanyó**, de **Grimaldi**, de **Chancelade**, etc.). Totes han estat sempre incloses dins l'actual grup humà: l'anomenat pels naturalistes **Homo sapiens sapiens**. Els més antics d'aquests fòssils es remunten a uns 40.000 anys enrera.

L'ésser humà actual pertany a l'espècie *Homo sapiens sapiens*.